

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА

Факультет психолого-педагогічний

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова вченої ради
психолого-педагогічного факультету

Сулаєва Н.В.

_____ (підпис)

(П. І. П.)

Протокол № 1 від 29.08.2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«Психологічна служба»

(назва навчальної дисципліни)

підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр»

Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>053 Психологія</i>
Освітня програма	<i>Освітня програма «Психологія»</i>

2019 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Психологічна служба» підготовки здобувачів освітнього ступеня бакалавр за спеціальністю 053 Психологія – 10 стор.

Розробник програми:

Яновська Тамара Анатоліївна, кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри психології

(П. І. П., науковий ступінь, вчене звання, посада НПП)

Робочу програму навчальної дисципліни «Психологічна служба» обговорено і схвалено на засіданні кафедри психології

Протокол засідання кафедри № 1 від 29 серпня 2019 р.

Завідувач кафедри психології

Седих К. В.

_____
(підпис)

(П. І. П.)

ПОГОДЖЕНО:

Керівник групи забезпечення спеціальності 053 Психологія

Тітов І. Г.

_____
(підпис)

(П. І. П.)

(Оформлюється на звороті титульної сторінки)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Обов'язкова	
	Рік підготовки:	
	1-й	1-й
Загальна кількість годин – 90	Семестр	
	1-й	1-й
Кількість змістових модулів (за умов поділу) – 1	Лекції	
	<i>14 год.</i>	<i>4 год.</i>
	Семінарські заняття	
	<i>22 год.</i>	<i>4 год.</i>
	Практичні заняття	
	<i>0 год.</i>	<i>0 год.</i>
	Лабораторні заняття	
	<i>0 год.</i>	<i>0 год.</i>
	Самостійна робота	
	<i>54 год.</i>	<i>82 год.</i>
Вид підсумкового контролю: залік		
Мова навчання	Українська	

1. 2. Мета вивчення навчальної дисципліни: надання студентам основних знань з питань знаходження психологічної служби в різноманітних галузях, ознайомити з специфікою роботи практичного психолога в системі освіти, в організаціях, в силових структурах, в медичних та спортивних установах.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни: (*перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше*): педагогіка, загальна психологія, вікова та педагогічна психологія.

4. Очікувані результати навчання з дисципліни:

➤ вміти доцільно використовувати термінологічний апарат психологічної служби для пояснення особливостей видів роботи практичного психолога в залежності від установи;

- аналізувати процес формування знань та навичок щодо використання методів та методичних процедур у дослідженні психічних феноменів дітей та дорослих для надання їм подальшої допомоги;
- обґрунтовувати розуміння особливостей функціонування та прояву різних психічних процесів, станів та властивостей під час проведення діагностичної, корекційної та консультативної допомоги клієнтам, в залежності від галузі знаходження психологічної служби.

5. Критерії оцінювання результатів навчання:

Сума балів, накопичених студентом у процесі вивчення навчальної дисципліни	Рівень досягнення студентом запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни
90-100	Високий рівень. Студент вільно володіє навчальним матеріалом на підставі вивченої основної і додаткової літератури, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.
75-89	Достатній рівень. Студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань та вмінь для формулювання висновків, допускає несуттєві неточності.
60-74	Задовільний рівень. Студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу, уміє використовувати знання у стандартних ситуаціях.
35-59	Низький рівень. Студент володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно.
0-34	Незадовільний рівень. Студент не володіє навчальним матеріалом.

6. Засоби діагностики результатів навчання: контроль засвоєння теоретичних знань, контроль самостійної роботи студентів, виконання тестових завдань та модульних контрольних робіт.

7. Програма навчальної дисципліни:

Змістовий модуль № 1. Психологічна служба в різноманітних галузях

Тема 1. Організація психологічних служб у освіті.

Витоки виникнення психологічних служб у освіті. Особливості функціонування психологічних служб у освіті. Актуальний стан психологічних служб у освіті та тенденції їх розвитку.

Тема 2. Психологічна служба в організаціях.

Проаналізувати витоки виникнення психологічних служб в організаціях. Охарактеризувати особливості функціонування психологічних служб в організаціях. Описати актуальний стан психологічних служб в організаціях і тенденції їх розвитку.

Тема 3. Організація психологічних служб в силових структурах.

Проаналізувати функціонування психологічних служб в різних силових структурах. Охарактеризувати особливості функціонування психологічних служб в силових структурах. Описати актуальне полягання психологічних служб в силових структурах і тенденції їх розвитку.

Тема 4. Організація психологічних служб у медичних закладах.

Проаналізувати роль клінічного психолога в загальній системі надання медичної допомоги. Охарактеризувати особливості організації діяльності медичного психолога в реабілітаційних центрах. Описати діяльність клінічного психолога в установах, що надають кризисну допомогу.

Тема 5. Організація психологічних служб в спортивних закладах.

Проаналізувати відмінні особливості роботи спортивного психолога. Охарактеризувати види діяльності психолога у спортивних закладах. Описати актуальні потреби спортивних установ у психологічних послугах.

---

8. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин								
	Денна форма				Заочна форма				
	Лекції	Практ./ Лаборат. заняття	Семинар. заняття	Самост. робота	Теми узагальнен. лекцій	Лекції	Практ./ Лаборат. заняття	Семинар. заняття	Самост. робота
Змістовий модуль № 1 Психологічна служба в різноманітних галузях									
Тема 1. Організація психологічних служб у освіті.	4	0	4	10	Організація психологічних служб у освіті. Психологічна служба в організаціях.	2	0	2	16
Тема 2. Психологічна служба в організаціях.	4	0	4	10		0	0	0	18
Тема 3. Організація психологічних служб в силових структурах.	4	0	6	10		2	0	2	16
Тема 4. Організація психологічних служб у медичних закладах.	2	0	4	12		0	0	0	16
Тема 5. Організація психологічних служб в спортивних закладах.	2	0	4	12	Організація психологічних служб у медичних закладах. Організація психологічних служб в спортивних закладах.	2	0	0	16

Разом за модуль	16	0	22	54		6	0	4	82
Підготовка до екзамену (якщо передбачено навчальним планом)	0					0			
Усього годин	14	22	0	54		4	4	0	82

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	Організація психологічних служб у освіті	4	2
2	Психологічна служба в організаціях	4	0
3	Організація психологічних служб в силових структурах	6	2
4	Організація психологічних служб у медичних закладах	4	0
5	Організація психологічних служб у спортивних закладах	4	0
	Разом	22	4

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	Не передбачено		
2			
...			
	Разом		

Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	Не передбачено		
2			
...			
	Разом		

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	Самостійне опрацювання теоретичних лекційних питань, винесених на самостійне опрацювання	18	28
2	Самостійне опрацювання теоретичних практичних питань, винесених на самостійне опрацювання	18	28

3	Складання словника психологічних термінів та понять	18	26
4	ІНДЗ*	0	0
5	Підготовка до екзамену*	0	
	Разом	54	82

Примітка:

*(не обов'язковий компонент самостійної роботи студента)

** (якщо передбачено навчальним планом)

Тематика індивідуальних/навчально-дослідних завдань
(за наявності в структурі самостійної роботи)
Не передбачено

9. Форми поточного та підсумкового контролю

Опитування на практичних заняттях, виконання тестових завдань, самостійне опрацювання теоретичних питань під час конспектування першоджерел, самостійне опрацювання теоретичних питань під час конспектування лекційних питань, винесених на самостійне опрацювання, виконання модульної контрольної роботи.

10. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний, модульний контроль та самостійна робота					МКР	Сума
Змістовий модуль № 1					20	100
T1	T2	T3	T4	T5		
16	16	16	16	16		

$$20+T1+T2+\dots T_n = 100$$

11. Шкала оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності за 100-бальною шкалою	Форма семестрового контролю <i>екзамен</i>	Форма семестрового контролю <i>залік</i>
	Значення оцінки	Значення оцінки
90 – 100	відмінно	зараховано
75-89	добре	не зараховано з можливістю повторного складання
60-74	задовільно	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення (за потреби):
переносне технічне обладнання

13. Рекомендовані джерела інформації

Основна

1. Петровська І. Р. Методичні матеріали до навчального курсу «Психологічна служба» / І. Р. Петровська, Н. В. Гребінь. – Львів : Малий видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2016. – 40 с.
2. Агресія. Анексія. Конфлікт. Соціально-педагогічна та психологічна відповідь на виклики для дітей : методичні рекомендації для педагогів дошкільних навчальних закладів. – К. : Агентство “Україна”. – 2016. – 100 с.
3. Гаркавенко З. О. Методичні рекомендації керівнику навчального закладу щодо діяльності психологічної служби / З. О. Гаркавенко. – К. : Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2015. – 79 с.
4. Науково-методичні засади діяльності психологічної служби: навчально-методичний посібник; В 2 т. / За ред. В. Г. Панка, І. І. Цушка. – К.: Ніка-Центр, 2005. – Т.1. – 328 с.; Т.2. – 284 с.
5. Панок В. Г. Психологічна служба : навчально-методичний посібник / В. Г. Панок. – Кам'янець – Подільський : ТОВ Друкарня Рута, 2012. – 488 с.
6. Психологія здоров'я : збірник завдань для самост. роботи студ. / Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т" ; [уклад.: Ложкин Г. В., Федченко В. О.; відп. ред. О. В. Винославська]. – К. : НТУУ "КПІ", 2011. – 48 с.
7. Розбудова миру. Профілактика і вирішення конфлікту з використанням медіації: соціально-педагогічний аспект. – [Навч.-метод. посібник] / – К.: ФОП Стеценко В. В. – 2016. – 192 с.
8. Соціально-педагогічна діагностика дітей та родин, які опинились в складних життєвих обставинах : методичні рекомендації / автори-упор. В. Г. Панок, В. Д. Острова. – К. : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2016. – 68 с.
9. Тридуб Л. І. Методичні рекомендації щодо організації та проведення працівниками психологічної служби корекційно-розвивальної роботи // Інформаційно-методичний збірник. Спеціалізоване педагогічне видання Головного управління освіти і науки Київської обласної державної адміністрації та Київського обласного інституту післядипломної освіти педагогічних працівників. – Біла Церква, 2009.
10. Городнова Н. М. Кабінет психолога в системі освіти. – К.: Шк.. світ, 2009. – 128 с.
11. Гриценко Л. І. З досвіду роботи регіональних психологічних служб із формування здорового способу життя в учнівській молоді: методичний посібник / Л. І. Гриценко, О. М. Сироватко, Н. М. Городнова та ін.; за ред. І. І. Цушка. – К.: Ніка-Центр, 2008. – 384с.
12. Довідник нормативно-правових документів психологічної служби та психолого-медико-педагогічних консультацій системи освіти України / Упоряд.: Ю. А. Луценко, А. Г. Обухівська, І. В. Луценко, Н. В. Сосновенко. – К. : Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2014. – 475 с.
13. Дуткевич Т. В. Савицька С. В. Практична психологія: Вступ у спеціальність. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 256 с.
14. Консультативно-діагностичний супровід дітей з особливими освітніми потребами в діяльності психолого-медико-педагогічних консультацій : посіб. /

- Жук Т. В., Ілляшенко Т. Д., Луценко І. В. та ін. ; за ред. А. Г. Обухівської. – К. : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2016. – 247 с.
15. Легка Л. М. Організація діяльності психологічних служб: навч. посіб. / Л. М. Легка, Л. Г. Семенча. – Л.: Новий Світ-2000, 2009. – 372 с.
16. Лунченко Н. В. Анотований каталог інноваційного педагогічного досвіду працівників психологічної служби системи освіти України / Н. В. Лунченко, Ю. А. Луценко; за заг. ред. В. Г. Панка – К.: Шкільний світ, 2008. – 70 с.
17. Максименко С. Д. Розвиток психіки в онтогенезі: [В 2 т.]. – К.: Форум, 2002. – Т. 1– 319 с.; Т. 2. – 335 с.
18. Медична психологія : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С. Д. Максименко [та ін.] ; за заг. ред. акад. С. Д. Максименка. - Вид. 2-ге. - Вінниця : Нова книга, 2010. – 515 с.
19. Медична психологія : навч. посібник для самопідготовки студентів / В. А. Абрамов [та ін.] ; ред. В. А. Абрамов ; Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти, Донецький держ. медичний ун-т ім. М.Горького. - Донецьк : Каштан, 2003. - 118 с.
20. Основи загальної і медичної психології : підручник для студ. вищих мед. закл. освіти I-IV рівнів акредитації / І. С. Вітенко [та ін.] ; ред. І. С. Вітенко, О. С. Чабан. - Т. : Укрмедкнига, 2003. - 344 с.
21. Обухівська А. Г. З досвіду роботи психолого-медико-педагогічних консультацій України : посібник / А. Г. Обухівська, Т. Д. Ілляшенко. – Кам'янець-Подільський: ПП Мошак М. І., 2008. – 208 с.
22. Обухівська А. Г. Діяльність психолого-медико-педагогічних консультацій в умовах інтеграції дітей з особливими освітніми потребами – Київ, Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2013.
23. Основи практичної психології / В. Панок, Т. Титаренко, Н. Чепелева та ін.: Підручник. – К.: Либідь, 2006. – 536 с.
24. Панок В. Г. Збірник нормативно-правових документів психологічної служби та ПМПК системи освіти України / В. Г. Панок, І. І. Цушко, А. Г. Обухівська – К.: Шк. світ. 2008. – 256 с.
25. Панок В. Г. Психологічна служба вищого навчального закладу (організаційно-методичні аспекти) / Панок В. Г., Острова В. Д. – К.: «Освіта України», 2010. – 230 с.
26. Психолого-педагогічний супровід сім'ї у роботі психолого-медико-педагогічної консультації / авт. кол.: С. І. Васильковська, Т. В. Жук, Т. Д. Ілляшенко та ін. ; за ред. А. Г. Обухівської. – К. : Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2015. – 66 с.
27. Психологія здоров'я : зб. завдань для самост. роботи студ. / Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т" ; [уклад.: Ложкин Г. В., Федченко В. О. ; відп. ред. О. В. Винославська]. - К. : НТУУ "КПІ", 2011. - 48 с.
28. Рогов Е.И. Настольная книга практического психолога в образовании. – М., 1996.
29. Рабочая книга практического психолога: Пособие для специалистов, работающих с персоналом / Под ред. А. А. Бодалёва, А. А. Деркача, Л. Г. Лаптева. - М.: Изд-во Института Психотерапии, 2002. – 359 с.
30. Робоча книга пенітенціарного психолога / за ред. В. М. Синьова, В. С. Медведєва. – К., 2000.

31. Романова Н. Ф. Психологічні служби системи освіти в Україні: перспектива та особливості розвитку // «Соціальна робота в Україні: теорія і практика». – № 3, 2008. – С. 94-102
32. Сидоренко І. С. Актуальні напрямки роботи психолога в організаціях малого бізнесу// Актуальні проблеми психології. Соціальна психологія. Психологія управління. Організаційна психологія. – Т.4. – К., 2002. – С.211-213
33. Сучасні технології збереження здоров'я учнів: кращий досвід / авт. кол. ; уклад. А. Г. Обухівська, І. І. Цушко. – К. : Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2015. – 221 с.
34. Сучасні технології збереження здоров'я учнів у діяльності психологічної служби і психолого-медико-педагогічних консультацій : [Посіб.] / авт. кол.: А. Г. Обухівська., Т. В. Жук, О. А. Зеленько та ін. ; за ред. А. Г. Обухівської. – К. : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2016. – 218 с
35. Технології роботи організаційних психологів: Навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. та слухачів ін-тів післядиплом. освіти / За наук. ред. Л. М. Карамушки. – К.: Фірма «ІНКОС», 2005. – 366 с.
36. Чебоненко С. О., Третьяк О. С. Пенітенціарна психологія: Навчальний посібник. – Чернігів, 2011. – 219 с.
37. Хухлаева, О. В. Основы психологического консультирования и психологической коррекции / О. В. Хухлаева. – М. : 2008. – 202 с.
38. Швалб Ю. М. Практична психологія в економіці та бізнесі / Ю. М. Швалб, О. В. Данчева. – К., 1999.
39. Шейнис М. Ю. Рабочая книга психолога организации. – Самара: Изд. дом. «Бахрах-М», 2001. – 224 с.

Додаткова

1. Верко С. С. Психолог в організації: за і проти // Актуальні проблеми психології: Соціальна психологія. Психологія управління. Організаційна психологія. – К., 2002. – С. 207 - 211.
2. Ілляшенко Т. Інтеграція дітей з особливими освітніми потребами у загальноосвітній школі // Соціальний педагог. – 2009. – № 5. – С.26-35.
3. Изотова Е. И. Психологическая служба в образовательном учреждении. – М., 2007. – 286 с.
4. Кокун О. М. Оптимізація адаптаційних можливостей людини: психофізіологічний аспект забезпечення діяльності: Монографія. – К.: Міленіум, 2004. – 265 с.
5. Лукомська С. О. Зміст понять «клінічна/медична психологія» у вітчизняній та зарубіжній науці. / С. О. Лукомська. - Наукові записки Інституту психології імені Г. С. Костюка АПН України, 2010. – С. 228-237.
6. Малхазов О. Р., Кокун О. М. Професійний відбір та впровадження новітніх технічних засобів у роботі з персоналом //Соціальна психологія. – 2005. – №4(12). – С. 84 -90.
7. Малых С. Б., Шапкина А. М. Психологическая служба в системе образования Германии // Вопросы психологии. – 2004, №5. – с.127-141.
8. Особистісні кризи студентського віку : зб. наук. ст. / Волинський держ. ун-т ім. Лесі Українки. Соціально-психологічна служба ; відп. ред. Т. М. Титаренко. - Луцьк : Редакційно-видавничий відділ "Вежа" Волинського держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2001. - 110 с.

9. Петрушенко В. В. Наукова дослідна робота студентів – важлива складова інноваційних технологій в медичній освіті / В. В. Петрушенко. / Інноваційні методики викладання в сучасній вищій освіті. – Вінниця, 2011. – С. 8-10.
10. Психологічні засади організаційного розвитку : монографія / За наук. ред. Л. М. Карамушки. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. – 206 с.
11. Психолого-педагогічна робота з дітьми, схильними до прояву девіантної, делінквентної поведінки (з досвіду роботи спеціалістів психологічної служби системи освіти України) / авт. кол.: О. П. Абухажар, Н. М. Акімова, В. В. Білецька та ін ; упор.: В. Г. Панок, Ю. А. Луценко – К. : Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2014.
12. Романчук О. Гіперактивний розлад з дефіцитом уваги у дітей. Практичне керівництво. – Львів: Видання навчально-реабілітаційного центру „Джерело”, 2008 – 324 с.
13. Романова Н. Ф. Інноваційні форми підготовки майбутніх спеціалістів соціальної сфери у вищій школі // «Соціальна робота в Україні: теорія і практика», № 2, 2007. – С. 42-48.
14. Соціально-педагогічна та психологічна робота з дітьми трудових мігрантів: Навч.-метод. посібник. / За редакцією Левченко К. Б., Трубавіної І. М., Цушка І. І. – К.: ФОП "Чальцев", 2008. – 124 с.
15. Тренінгові, соціально-реабілітаційні і навчальні програми із формування здорового способу життя в учнівської і студентської молоді: Метод. посіб. / Кудрявцева Ю. В., Осадько О. Ю., Гулько О. М. та ін.; За наук. ред. Панка В. Г., Городнової Н. М., Лунченко Н. В. – К.: Ніка-Центр, 2008. – 180с.